

Introducció a la Macroeconomia · M1 · 6 d'abril de 2018 · Temps d'examen: 60 minuts

DNI _____ 1r cognom _____ Nom _____

1. [4%] Assenyala un tret en comú, i una diferència, entre **M0** i **M1**.

2. [5%] Hi ha alguna relació entre el diner del banc central (en concret, les reserves) i el diner bancari? Justifica la resposta.

3. [4%] Què és una operació de mercat obert contractiva?

4. [4%] Assenyala un tret en comú, i una diferència, entre una operació de mercat obert i la facilitat de crèdit.

5. [5%] Per què un banc central no pot controlar alhora la taxa d'interès i **M1**?

6. [10%] Explica com es veuria afectat el procés del multiplicador monetari si els consumidors acceptessin només una fracció (50%, per exemple) de tots els préstecs que ofereixen els bancs (el model del multiplicador monetari assumeix que s'accepta el 100%).

7. [5%] Explica si l'euro s'aprecia o es deprecia respecte del dòlar si la taxa de canvi passa de 4 €/ \$ a 4 \$/€.

8. [10%] Explica com es veuria afectat el procés del multiplicador monetari si es redueix el nombre de bancs.

9. [4%] Quina relació hi ha entre els conceptes d'actiu financer i de taxa d'interès?

10. [18%] Explica i analitza gràficament mitjançant el model del mercat de liquiditat l'efecte sobre la taxa d'interès d'equilibri d'un augment de l'IVA (un impost que paguen els consumidors quan compren béns). Indica una decisió de política monetària del banc central que pogués neutralitzar l'efecte sobre la taxa d'interès.

11. [10%] Si es pot, calcula el coeficient de reserves i l'efectiu en mans del públic si el multiplicador monetari és 4 i si la suma d'efectiu en mans del públic i de dipòsits quadruplica les reserves.

12. [5%] Amb taxa de canvi 4 \$/€, quina taxa resulta quan el dòlar es deprecia un 50% respecte de l'euro i expressa-la en €/€?

13. [17%] Explica i analitza gràficament mitjançant el model del mercat de divises l'efecte sobre la taxa de canvi d'equilibri d'establir un impost sobre les compres que fan els estrangers. I si en l'economia estrangera també s'estableix un impost anàleg?

14. [16%] Explica i analitza gràficament mitjançant el model del mercat de divises l'efecte sobre la taxa de canvi d'equilibri d'una disminució de la taxa d'inflació estrangera. Explica i analitza gràficament què seria capaç de revertir la taxa de canvi al valor inicial, un augment o una reducció de la taxa d'interès estrangera.

15. [5%] Per quant ha variat aproximadament la taxa de canvi nominal si la taxa de canvi real ha caigut un 1%, l'índex de preus domèstic ha caigut un 2% i l'índex de preus estranger ha pujat un 3%? Justifica la resposta.

16. [5%] Calcula (especificant la fórmula corresponent) la taxa de canvi real si la taxa de canvi nominal és 1 i l'índex de preus domèstic és el triple de l'índex de preus estranger.

17. [5%] Calcula l'índex de preus estranger i la taxa de canvi nominal si la taxa de canvi de paritat del poder adquisitiu és 2 i la taxa de canvi real és 2.

18. [5%] Calcula la taxa de paritat del poder adquisitiu si la taxa de canvi és 4 i es troba un 100% sobrevalorada respecte del seu valor de paritat.

19. [4%] Què diu el trilema de l'economia oberta?

20. [5%] Explica si l'economia domèstica guanya o perd competitivitat quan, mantenint-se constants els preus domèstics, pugen els preus estrangers i la moneda domèstica s'aprecia.

21. [5%] El PIB real és superior al PIB nominal en el període t . Explica si el deflactor del PIB ha crescut o disminuït entre el període base i el període t .

22. [12%] Explica i il·lustra gràficament mitjançant el model del mercat de divises quina intervenció hauria de fer el banc central quan hi ha una taxa de canvi fixa i la taxa de canvi d'equilibri en el mercat és superior a la taxa de canvi fixa.

23. [5%] El deflactor del PIB (expressat en base 100) en el període 1 és 200. En el període 2, el deflactor del PIB és 190. Per quant ha variat aproximadament el PIB real si el PIB nominal ha caigut un 3%?

24. [7%] Explica si una pujada de la taxa d'interès facilita l'activitat, i el creixement, de les empreses.

25. [5%] Explica si una pujada de la taxa d'interès domèstica pot fer apreciar la moneda domèstica.

26. [8%] En la llista Forbes 2016 de les persones més poderoses del món hi apareixen, en el lloc 6è, l'aleshores governadora de la Reserva Federal dels EUA (Janet Yellen) i, en el lloc 11è, el president del Banc Central Europeu (Mario Draghi). Per què els banquers centrals són considerats tan poderosos?
<https://www.forbes.com/powerful-people/list/#tab:overall>

27. [16%] Imagina que els Comitès de Defensa de la República anuncien una vaga de 6 mesos i que el seguiment és relativament ampli. Fent servir el model OA-DA, i justificant els canvis fets en les funcions OA o DA, analitza l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic d'Espanya de la vaga (suposada prou reeixida).

28. [7%] Explica com una apreciació del dòlar respecte de l'euro afectaria la rendibilitat de les empreses industrials americanes que tinguin factories (i desenvolupant activitats) a l'eurozona.

29. [4%] Assenyala un tret en comú, i una diferència, entre els conceptes de deflació i desinflació.

30. [7%] Explica la següent afirmació: "Una taxa flotant és tan útil com un rellotge que no marca bé les hores. Perjudica la inversió de llarg termini, la variable clau d'un nivell de vida superior." <https://www.forbes.com/sites/steveforbes/2018/04/02/the-new-head-of-the-federal-reserve-unfortunately-is-a-disappointment/#5c3e1053213e>

31. [20%] El proppassat 21 de març, la Reserva Federal dels EUA va pujar la taxa d'interès, de l'1,50% a l'1,75%, la primera pujada amb el nou governador, Jerome H. Powell (foto de Kevin Dietsch/UPI). “La decisió de la Fed d'apujar de 25 punt bàsics la taxa es deu a un enfortiment de l'economia, que es manifesta en una molt baixa taxa d'atur i un PIB impulsat per retallades d'imposts i un acord pressupostari que augmentarà la despesa del govern federal

300 miliards de dòlars els dos propers anys.” <https://money.usnews.com/investing/stock-market-news/articles2018-03-22/fed-interest-rate-hike>.

Fent servir el model OA-DA, i justificant els canvis fets en les funcions OA o DA, analitza l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic d'una retallada d'imposts i d'un augment de la despesa pública. Ajudaria una puja de la taxa d'interès a neutralitzar l'efecte de les mesures anteriors sobre la taxa d'inflació?

32. [9%]. Explica si estàs d'acord o en desacord amb la visió expressada en la següent piulada: “Quan un país (els EUA) perd miliards de dòlars comerciant amb pràcticament tots els seus socis comercials, les guerres comercials són una bona opció i fàcils de guanyar. Exemple: si tenim un dèficit de 100 miliards de dòlars amb un cert país i aquests es fan els llestos, aleshores no hi comerciem més i els esclafem. Així de fàcil!”

Donald J. Trump
@realDonaldTrump

When a country (USA) is losing many billions of dollars on trade with virtually every country it does business with, trade wars are good, and easy to win. Example, when we are down \$100 billion with a certain country and they get cute, don't trade anymore-we win big. It's easy!

12:50 PM - Mar 2, 2018

33. [18%] “Al cor dels problemes d'Itàlia hi ha una arrelada corrupció, nepotisme i discriminacions contra les dones que minen la meritocràcia. Els millors i més brillants que no tenen connexions o tenen la mala sort de néixer femelles deixen el país i marxen a països com Alemanya i els EUA, on són apreciats els seus talents. Si les millors feines s'aconsegueixen en funció de qui coneixes o del teu sexe, les empreses seran regides per persones sense talent i incapaces d'aprofitar les innovacions que maximitzen la productivitat. Al temps, una baixa productivitat porta a l'estagnament econòmic, a menys recaptació, a més deute i a crisis econòmiques que forcen la intervenció de la UE.” <http://www.jpost.com/Opinion/Italys-malaise-544378>

Analitza mitjançant el model OA-DA, i justificant els canvis fets en les funcions OA o DA, l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic d'eliminar de la direcció de les empreses a persones competents, amb talent i innovadores. Explica per què una baixa productivitat provoca estagnament econòmic (del PIB).

34. [15%] “La crisi de productivitat d'Itàlia s'ha d'enfrontar amb reformes del funcionariat, amb incentius a la inversió en capital humà tant a l'escola com a la feina, i amb atracció d'inversors estrangers.” <http://theconversation.com/italys-new-government-has-a-huge-economic-challenge-ahead-92943>

Analitza mitjançant el model OA-DA, i justificant els canvis fets en les funcions OA o DA, l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic de millores en els serveis públics, la formació professional i l'educació, i de l'atracció d'inversors empresarials estrangers.

35. [14%] “Un factor clau en el desenvolupament econòmic de Polònia ha estat el consum, que representa el 60% del PIB. Per a estimular el consum (i revertir la tendència demogràfica), el govern del país introduirà l'abril de 2016 el programa de prestacions socials ‘Familia 500 plus’, que dona a les famílies 500 zloty (uns 150 dòlars) pel segon i successius fills. El cost del programa en 2016 s'estima en un 0,9% del PIB i, per 2017 i 2018, en un 1,2%. Però la inversió, en especial provinent dels fons de la UE, és també crucial. Polònia rebrà uns 105,8 miliards d'euros de la UE del programa 2014-2020. Amb tot, s'expecta que el país rebi menys dels pressupost de la UE, en part per la sortida del Regne Unit de la UE i en part pel propi èxit econòmic polonès.”
<http://www.thebanker.com/World/Will-EU-dispute-derail-Poland-s-economy?ct=true>

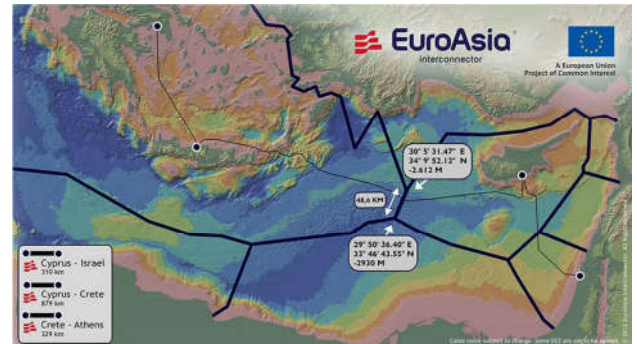
Mostra en el model OA-DA l'efecte sobre PIB del programa de prestacions i de la retallada dels fons de la UE.

36. [17%] “El creixement econòmic de Xipre es continua accelerant tot i que el deute del sector privat i la morositat estan encara a nivells elevats, diu el Fons Monetari Internacional (...) Xipre va ser rescatada de la bancarrota amb un paquet d'ajuda de 10 miliards d'euros proveït per l'Eurogrup i l'FMI l'any 2013, després de trimestres consecutius en números vermells.”
<http://www.ekathimerini.com/227313/article/ekathimerini/business/imf-cyprus-npls-still-high-despite-accelerated-economic-growth>

Com afectaria l'equilibri macroeconòmic i la taxa d'interès que augmentés el volum de préstecs no retornats i de deutes impagats?

37. [15%] “L'Interconnector EuroÀsia és un destacat Projecte d'Interès Comú de la Unió Europea, també anomenat “autopista de l'electricitat” per la Comissió Europea, que connecta les xarxes nacionals d'Israel, Xipre i Creta-Àtica a Grècia, tot creant un fiable pont d'energia entre els continents d'Europa i Àsia que permet la transmissió bidireccional d'electricitat. L'Interconnector EuroÀsia proporcionarà als països involucrats significatius beneficis socio-econòmics, per valor de 10 miliards d'euros, resultants de la reducció del cost de l'electricitat deguda a l'ús de mètodes més eficients de producció d'energia (...) i a l'estalvi en no haver de reemplaçar les plantes generadores més velles.”

<http://www.balkan.eu.com/greece-cyprus-israel-diplomacy-of-high-voltage/>

Mostra en el model OA-DA l'efecte sobre PIB i taxa d'inflació d'una estructura que redueix el cost de l'electricitat.

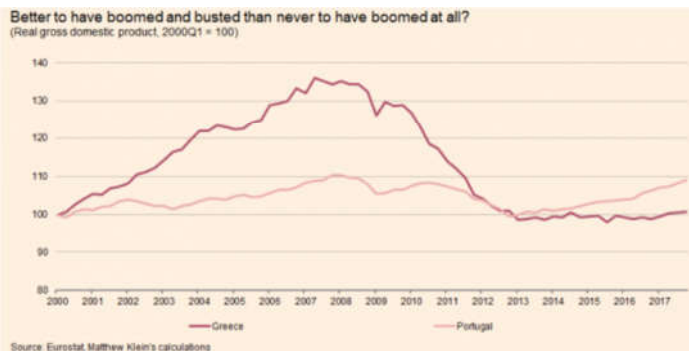
38. [10%] “Les operacions amb targeta han crescut un 40% durant el primer trimestre en comparació al primer trimestre de 2017 (...) El consumidors grecs estan fent servir més i més freqüentment el diner de plàstic, fins i tot per a petites compres.”
<http://www.tornosnews.gr/en/greek-news/economy/30817-travel-tech-cashless-transactions-continue-to-gain-ground-across-greece.html>

Explica com és previsible que afecti al procés multiplicador del diner reemplaçar pagaments en efectiu per pagaments amb targeta.

39. [16%] “En el darrer Estudi Econòmic de Polònia l’Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics encoratjà els polítics a aprofundir el progrés econòmic i social del país per a ‘fer front als grans reptes pendents.’ ‘Per a assolir millores en el nivell de vida Polònia ha de desenvolupar la seva capacitat d’innovar i invertir en habilitats i infraestructures, tal com reconeix en l’Estratègia per a un Desenvolupament Responsable del govern,’ assenyalava l’informe.” <http://thenews.pl/1/12/Artykul/354586,OECD-urges-Poland-to-build-on-economic-strength-and-innovate>

Mostra en el model OA-DA l’efecte sobre el PIB d’aprofundir la capacitat d’innovació i d’incrementar la inversió en educació, formació i infraestructures.

40. [14%] La gràfica més avall mostra el PIB de Grècia i Portugal entre 2000 i 2017. (i) Explica quina és la informació més rellevant que proporciona la gràfica. (ii) Si només es consideren canvis en la funció DA, indica en quins períodes l’evolució del PIB seria explicable per una expansió de DA i en quins per una contracció. (iii) A quin país l’expansió o la contracció seria més intensa?

<https://ftalphaville.ft.com/2018/04/04/2199417/whats-up-with-portugal/>

41. [24%] “Sis de cada deu desocupats a Grècia entre 20 i 34 anys estan disposats a emigrar o anar-se’n a una altra part de Grècia per a obtenir feina, diu una enquesta d’Eurostat. Amb tot, aquest fenomen no es limita al jovent grec, atès que un 50% dels joves europeus també consideren l’emigració com a solució al seu problema de desocupació.” <http://greece.greekreporter.com/2018/03/28/most-young-unemployed-greeks-willing-to-move-for-work/>

(i) Mostra en el model OA-DA l’efecte sobre l’equilibri macroeconòmic de dos països, A i B, del fet que treballadors d’A emigrin a B. (ii) Mostra l’efecte del mateix esdeveniment sobre la taxa d’interès de cada país. (iii) Mostra l’efecte sobre la taxa de canvi.